B.A. 2nd Semester (Programme) Examination, 2021

SANSKRIT

Subject Code: 20910 **Course Code: ACSHP/204/AECC-2**

Course Title: MIL COMMUNICATION

Full Marks: 40 **Time: 2 Hours**

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **1x40=40**

1. धीमतां कालो गच्छति -
   a) व्यसनेन
   b) काव्यशास्त्रविनोदेन
   c) कलहेन
   d) निद्रया
2. विद्या ददाति –
   a) कलहम्
   b) दुःखम्
   c) अर्थम्
   d) विनयम्
3. शास्त्रं भवति सर्वस्य -
   a) लोचनम्
   b) मुखम्
   c) पादः
   d) पाणिः
4. जीवलोकस्य षट्सु सुखेषु इदम् अन्यतमं न -
   a) अर्थागमः
   b) नित्यम् अरोगिता
   c) कूटबुद्धिः
   d) अर्थकरी विद्या
5. पितुः शत्रुः को भवति-
   a) विद्वान् पुत्रः
   b) दुर्बलः पुत्रः
   c) अपण्डितो भ्राता
   d) अपण्डितः पुत्रः

6. पशुभिः नराणां किं सामान्यं न –

a) धर्मः

b) आहारः

c) भयम्

d) निद्रा

7. लक्ष्मीः कं पुरुषम् उपैति –

a) धनवन्तम्

b) सुखिनम्

c) उद्योगिनम्

d) अलसम्

8. दैवं केन विना न सिध्यति –

a) अर्थेन

b) भार्यया

c) पुरुषकारेण

d) विद्यया

9. कार्याणि सिध्यन्ति -

a) मनोरथैः

b) वित्तैः

c) क्रोधेन

d) उद्यमेन

10. माता शत्रुः पिता वैरी येन –

a) बन्धुर्न पाठितः

b) तातो न पाठितः

c) बालो न पाठितः

d) गावो न पालिताः

11. रूपयौवनसम्पन्ना विशालकुलसम्भवाः के निर्गन्धाः किंशुका इव न शोभन्ते –

a) पुत्रहीनाः

b) विद्याहीनाः

c) वित्तहीनाः

d) लोभहीनाः

12. अनिष्टादिष्टलाभेऽपि – इत्यस्य सन्धिविच्छेदः -

a) अनिष्टाद् + इष्टलाभेऽपि

b) अनिष्ट + आदिष्टलाभेऽपि

c) अनिष्टादिष्टलाभे + अपि

d) अनिष्टाद् + इष्टलाभे + अपि

13. दयां कुर्वन्ति साधवः इत्यत्र <u>साधव</u> इति पदम् –

a) साधुशब्दस्य प्रथमाया बहुवचने रूपम्

b) साधुशब्दस्य प्रथमाया द्विवचने रूपम्

c) साधनशब्दस्य प्रथमाया एकवचने रूपम्

d) साध्यशब्दस्य द्वितीयाया बहुवचने रूपम्

14. दातव्यम् इति यद्दानम् इत्यत्र <u>दातव्य</u>-पदस्य व्युत्पत्तिः -

a) दा+अनीयर्

b) दा+ल्यप्

c) पा+तव्य

d) दा+तव्य

15. न <u>धर्मशास्त्रं</u> पठतीति कारणम् – इत्यत्र रेखाङ्कितपदे का विभक्तिः?

a) प्रथमा

b) सप्तमी

c) द्वितीया

d) चतुर्थी

16. आस्वाद्यतोयाः प्रभवन्ति नद्यः इत्यत्र <u>आस्वाद्यतोयाः</u> इत्यत्र कः समासः?

a) बहुव्रीहिः

b) तत्पुरुषः

c) द्वन्द्वः

d) अव्ययीभावः

17. यत्ने <u>कृते</u> यदि न सिध्यति कोऽत्र दोषः इत्यत्र रेखाङ्कितस्थले विभक्तिः –

a) आधारे सप्तमी

b) भावे सप्तमी

c) निर्धारणे

d) सम्प्रदाने चतुर्थी

18. कङ्कणस्य लोभेन पङ्के मग्नः पथिकः केन सम्प्राप्तः?

a) वृद्धशृगालेन

b) वृद्धगजेन

c) वृद्धव्याघ्रेण

d) तरुणसिहेंन

19. अस्ति गोदावरीतीरे विशालः ________।

a) किंशुकतरुः

b) वटवृक्षः

c) चन्दनतरुः

d) शाल्मलीतरुः

20.भागीरथीतीरे पाटलिपुत्रनगरे नरपतिः आसीत् -

a) ब्रह्मदत्तः

b) देवदत्तः

c) सुदर्शनः

d) विष्णुशर्मा

21. नीतिशतकस्य प्रणेता -

a) कालिदासः

b) बाणः

c) भर्तृहरिः

d) पाणिनिः

22. अपण्डितानां किं विभूषणम्?

a) रुष्टत्वम्

b) वाचालत्वम्

c) मौनम्

d) कामः

23. भर्तृहरिमते ज्वर इव मदः कथं व्यपगतः?

a) बुधजनसङ्गात्

b) मूढजनसङ्गात्

c) तीर्थगमनात्

d) संसारत्यागात्

24. मूर्खस्य औषधं तावत् -

a) छत्रम्

b) पत्रम्

c) प्रहारः

d) नास्ति

25. निरुपमरसप्रीत्या खादन्नरास्थि निरामिषम् – इत्यत्र रेखाङ्कितपदस्य सन्धिविच्छेदः -

a) खादन् + अरास्थि

b) खादन्न + रास्थि

c) खादन् + न + रास्थि

d) खादन् + नर + अस्थि

26. व्यालं बालमृणालतन्तुभिरसौ रोद्धुं समुज्जृम्भते – इत्यत्र रेखाङ्कितपदे तृतीयाविभक्तिः

a) हेतौ

b) करणे

c) निर्धारणे

d) उपलक्षणे

27. मूर्खान्यः प्रतिनेतुम् इच्छति – इत्यत्र रेखाङ्कितपदस्य का व्युत्पत्तिः?

a) प्रति+नी+तुमुन्

b) प्रति+ने+तुमुन्

c) प्रति+नी+क्त्वा

d) प्रति+दा+तुमुन्

28. वैदग्ध्यकीर्तिमपहर्तुं को न समर्थः

a) विधाता

b) खलः

c) राजा

d) चौरः

29. साप्यन्यमिच्छति इत्यस्य सन्धिविच्छेदः -

a) साप्यन्यम् + इच्छति

b) सा + अपि + अन्यम् + इच्छति

c) सा + अप्यन्यमिच्छति

d) सापि + अन्यमिच्छति

30. पुरुषं समलङ्करोति –

a) हारः

b) कुसुमम्

c) संस्कृता वाक्

d) स्नानम्

31. -------------- नाम नरस्य रूपमधिकं प्रच्छन्नगुप्तं धनम्।

a) वित्तम्

b) वस्त्रम्

c) विद्या

d) स्थैर्यम्

32. कदाचिदपि पर्यटन् शशविषाणमासादयेत् – इत्यत्र रेखाङ्कितपदस्य का व्युत्पत्तिः?

a) परि+अट्+शतृ+पुंसि प्रथमैकवचने

b) परि+अट्+शानच्+पुंसि प्रथमैकवचने

c) परि+अट्+शतृ+स्त्रियां प्रथमैकवचने

d) परि+अट्+शानच्+स्त्रियां प्रथमैकवचने

33. न भवति बिसतन्तुर्वारणं वारणानाम् इत्यस्य वाच्यपरिवर्तनं भवति -

a) न भूयते बिसतन्तुना वारणेन वारणानाम्

b) न भवति बिसतन्तुना वारणेन वारणानाम्

c) न भूयते बिसतन्तुर्वारणं वारणानाम्

d) न भूयते बिसतन्तुर्वारणेन वारणानाम्

34. विदेशगमने बन्धुजनो भवति -

a) सम्पत्तिः

b) रूपम्

c) विद्या

d) श्वा

35. सत्सङ्गतिः किं करोति?

a) धियो जाड्यं विदधाति

b) पापं कारयति

c) धियो जाड्यं हरति

d) वाचि मिथ्या सिञ्चति

36. महीध्रादुत्तुङ्गादवनिमवनेः – इत्यस्य सन्धिविच्छेदः -

a) महीध्रादुत्तुङ्गाद + वनिमवनेः

b) महीध्रा + दुत्तुङ्गादवनिम + वनेः

c) महीध्राद् + उत्तुङ्गादवनिम + वनेः

d) महीध्राद् + उत्तुङ्गाद् + अवनिम् + अवनेः

37. स्वानुभूत्येकमानाय नमः – रेखाङ्कितपदे चतुर्थी -

a) तादर्थ्ये

b) सम्प्रदानकारके

c) नमःशब्दयोगे

d) कर्मकारके

38. सुरपतिमपि श्वा पार्श्वस्थं विलोक्य न शङ्कते – इत्यत्र रेखाङ्कितपदस्य का व्युत्पत्तिः?

a) वि+लोक्+ल्युट्

b) आ+लोक्+ल्यप्

c) आ+लोक्+शतृ

d) वि+लोक्+ल्यप्

39. ब्रह्मापि कं नरं न रञ्जयति?

a) विदग्धम्

b) ज्ञानलवदुर्विदग्धम्

c) मूर्खम्

d) नरपतिम्

40. छत्रेण सूर्यातपः इत्यत्र रेखाङ्कितपदे कः समासः?

a) अव्ययीभावः

b) बहुव्रीहिः

c) तत्पुरुषः

d) द्वन्द्वः